

- MISTER AN AMZER -

N'eo nemet er Gristeniez e pæder war gudenn an Amzer. Er c'hredennoù all e klasker mont er-maez eus an Istor, eus an darvoudoù, peogwir eo an amzer evito un touella. Evito, an Amzer n'eo ket ul linenn, un heuliad a gas d'un dra bennak met un troierez diskiant, hep stêr a gas da netra.

Evidomp-ni, kristenion, an Amzer, an Istor a gas d'ur pal merket gant man Tad, ur roud treset gantañ eo. En Istor emañ ar Gristeniez. Un darvoud eo bet ar Gristeniez en Amzerioù.

Verb Doue E-un a zo engerfet en ul lec'h resis anavezet, - ganet eus ar Werc'hez, eus ur ouenn, en un amzer resis. Ar Bibl a zo ul levr istorel ivez. Gouzout a reomp e krog gant ar C'Henellez da echuiñ gant an Diskuliadur.

Ar pezh a gont evidomp en Istor eo Doue an Tad o kas da benn e vennad. Graet eo bet an Istor gant Doue evit ma trec'ho e vennad daoust d'an enebadurioù a vo. "Froudennoù Doue" int, an enebadurioù-se.

Donedigez ar Verb er bed a zo en amzer. Ma klask un ismouour bennak skrivañ buhez ar C'hrist e klasko lec'hiañ buhez ar C'hrist e-keñver an dud. Evit ar Christianism Gristenion eo ar c'hontrol. Ni a wel istor an dud e-keñver ar Xst hag a glask kompren pep tra eus an Istor er Xst. An Tad en deus divizet an Traoù evit klod ar Xst. Ar C'hrist a zo deuet e-kreiz an Amzer, evit kas da benn an Amzer, evit e reiñ d'an Tad, ha reiñ ur ster d'an Istor.

Ar Xst a zo a-us d'an Istor hag emañ ivez e-barz an Istor. Dre e zonedigez, dre e vuhez emañ en Istor. A-us d'an Istor emañ dre e Vurzhudoù, rak deuet eo d'hon dieubiñ diouz an amzer. N'eo ket evit chom er c'horf (en amzer) eo deuet met evit hon tennañ eus ar c'horf hag eus traoù ar bed d'hor c'has d'E Dad. Dre an amzer e kas ac'hanomp d'ar peurbad.

Dre vras eo diskouezet hollvedelez ar bed er sizun. Seiz devez a zo er

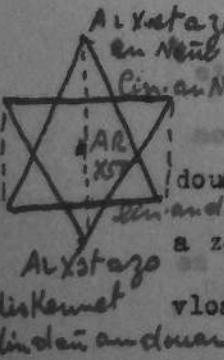
sizun. Seiz devez a zo en Istor ar Bed. Krouet eo bet ar bed gant Doue e seiz devez hag ar seizvet devez a zo hini an Diskuiz. Ne vo ket a serr-noz d'an devez se. Ar Seizvet devez a zo skeudenn tremen ar bed dibad d'ar peurbad. N'eo ket deut c'hoaz an devez-se : "Ne baouez ket va Zad a labourat, ha me ivez a labour" (St Yann V 17) a lavar hon Salver. N'eo ket deut c'hoaz amzer an diskuiz daoust m'emañ krog ganti peogwir emañ azezet ar Xst e klod an Tad, an holl Aeled hag eneoù ar Sent endro dezho. Ne vo da vat ar seizvet devez nemet da fin ar bed a vo diwez an Amzer (tra dibad) diwaz ar Maro (an Amzer a laz un dra bennak evit ma vevo un dra all en e lec'h). Fin ar bed eo Pask an danvez. Tremen an danvez d'ar peurbad.

An niver seiz amez e-un en deus ur ster. Talvezout a ra da verkañ hollegez un dra bennak; arouez al leunder eo ivez (seiz donezon ar Spered, seiz bara ar C'hinnig, Ar C'hantelour seiz brank). An niver seiz a zo sin ar Xst warnañ. Peogwir ez eus seiz devez er sizun eo evit diskouez e laka ar Xst e verk war hon douar-pri, daoust d'ar fallagriez.

Ur soñj boutin eo da Tadoù an Iliz rannañ buhez ma den war an douar e seiz koulzad. En Diskuliadur e laka St Yann soñj padelez an Iliz dindañ an niver seiz. En buhez ar Xst e kavomp ivez ar niver seiz.

Er sizun e kavomp un diverradur eus an holl visterioù. Soñj eus ar vuhez douarel ha peurbadel a zo enni. Buhez an Iliz a vevomp. Soñj kristen an Istor a zo ennomp peogwir e fell dimp gwelout en Istor mennad an Tad kaset da benn a vloavez da vloavez gant an Amzer o trein.

NOTENNOU : an niver seiz a c'hell bezañ troc'het evelheñ : 4 + 3. Pevar a zo sin an douar: niver ar pevar roud-avel, pevar c'horn 'zo d'ar c'harrez a zo sin an douar, pevar elfenn a zo. Tri a laka ennomp soñj ar Peurbad : Tri ferson 'zo en Dreinded.

gant ganedigez ar C'hrist, AR SUL: a zo gant sklerijenn ar Xst na fell ket d'an
 Gwelout a raimp en sizun, da gentañ : un diverradur eus Istor ar Bed, d'an eil:
 un diverradur eus Istor Hon Salver ha d'an trede : un diverradur eus Istor buhez
 an Iliz ha dre se eus Istor pep ene.

Gallout a c'heller kavout skeudennoù all da soñj ar sizun, da skouer : istor
 an den hag a zo c'annet e seiz koulzad, istor pobl ar Judevion h. a. Chom a raimp
 gant ar re gentañ, sul e lennomp ar Paula ILS e tiskouez lennomp an Aotrou evel ar
 Sklerijenn.

Deiz kentañ ar Sizun: ar Sul. ivelez ar Verb en askre an Tad, soñj ginivelez
 Hor "D'an deiz kentañ e lavaras Doue:" Ra vo ar Sklerijenn... hag e tistrannas ar
 Sklerijenn diouz an deñvalijenn ... hag e voe ur serr-noz hag e voe ur beure ..."
 (Sellout ouz ar C'heneilez)

(Gwelout a reomp e kroge an devez da serr-noz evit an Hebreed)

En Istor an Iliz eo dasorc'h ar Xst an deiz kentañ.

Krouet eo bet an Iliz gant Pasion hon Salver - Met e dasorc'h en deus lakaet
 Dindañ sin krouidigezh ar Sklerijenn ez eus en deiz kentañ ur soñj a c'hane-
 anezhi da vezañ dieub. Un diforc'h a zo etre krouidigezh nna ginivelezh. Ar Pasion
 digez, hag ivez a enebiez. A-raok ma oa bet krouet ar Sklerijenn e oa an danvez
 a zo bet ar groudigezh, an Dasorc'h a zo bet ginivelez an Iliz, deiz-kentañ an Iliz
 en distumm ha goullo. An danvez ne oa ket sklerijennus. P'eo bet krouet ar
 An deiz-kentañ eo a zo bet trec'h war an Eneblez, war Satan, war ar Maro, war ar
 Sklerijenn eo bet stummet ar bed. An deiz kentañ a zo derou ar bed.
 Pec'hed.

"Hag e tistrannas ar Sklerijenn diouz an Deñvalijenn..." Abaoe an deiz kentañ
 Liou ar Sul eo ar gwenn. Liou an norz trec'h us, kan ha splann. An Aotrou a zo
 ez eus bet enebiez. Etre ar Sklerijenn hag an Deñvalijenn, etre an deiz hag an
 e bet digor hon Salver a zo e bres a liv gwenn.
 noz.

Ginivelez an Iliz a gendalo'h gant Pantekost ar Spered Glan. An teodoù
 "A-us d'an danvez e oa ar Spered" - Ne oa ket en danvez. Ar Sklerijenn deut
 flamm a zo skeudenn d'ar Spered a Sklerijenn. Deiz-kentañ prezegeres an Iliz eo.
 en danvez da reiñ stumm karkaz dezhi a zo skeudenn ar Spered deuet da reiñ buhez.
 Un derou eo ivez.

Gwenn ha du, buhez ha maro, badeziant ha pec'hed ...

En Istor pep ene eo deiz ar Vadeziant an deiz kentañ. Ar Vadeziant eo
 dasorc'h hon ene diouz bez an deñvalijenn. Ar Vadezidi a zo gelaket e wech evel
 En Istor ar C'hrist eo ginivelez hon Salver an deiz kentañ.

Gwelomp en Aviel St Yann penaos e keñveria krouidigezh ar Sklerijenn er bed

gant ganedigez ar C'Hrist. Enebiez a zo gant sklerijenn ar Xst ne fell ket d'an
 Er sul e tou dimp sonj an Eizvet eo'h edont. An eizvet a zo skeudenn d'an deiz
 dud resev.

peurbad. An eizvet e kavomp sonjenn finverel ha skeudenn ar barn diwezhan.
 Hon Salver en deus lavaret dimp : "Me 'zo an Ment, ar Wirionez, ar Vuhez".
 Dierann a vo etre sklerijenn ha tenvalijenn : evit pep ene, pep tra a vo tenvalije
 Komzoù a zispleg mat aviel St Yann.

a vo skleriet, hag evit ar bed : ar re a zo tenvalijenn anezo a vo etlapet an ifern.
 An Aeled o kanañ Nedeleg a gan ginivelez hon Salver; kan an deiz-kentañ eo,
 Sonj deiz ar maro a zo ivez en eizvet; deiz hor maro a zo deiz hor ginivelez
 hag a zo lakaet en hor sonj adarre pep beure gant kan an owned.
 en neuv : d'iseg natali

Da Ofis ar Sul e lennomp ar Psalm 118 e tiskouez lenenn an Aotrou evel ar
 ar barn diwezhan a vo deiz kentan an darnvez nevez.
 Sklerijenn.

Ar sul a laka ennomp sonj ginivelez ar Verb en askre an Tad, sonj ginivelez
 Her Salver e kraou Betlehem : "Evel gliz a-raok goulou-deiz an eusda c'hanet"..
 Er sul, kavomp gant Jezuz, e vezan gwisket hez-dilhad gouel, dilabour e
 (Gousperoù)
 Choump e levenez ar c'han. Deiz an Allouia eo ar Sul; gwec'hall ne vezet kaset
 nevet da sul.

Deiz pep ginivelez eta eo ar sul. Un dra peurbad eo mister ar C'hanivelezh,
 En Istor an Iliz eo Dasorc'h ar Xst an deiz kentañ.

mister an deiz kentan. Hor ginivelez d'ar c'hrae a gendalc'h en un deure peurbad
 Krouet eo bet an Iliz gant Pasion hon Salver - Met e zasorc'h en deus lakaet
 hag e c'hellomp kemerout evidomp ar c'hrae-mañ lavaret gant an Tad d'ar Vab :
 anezhi da vezañ dieub. Un diforc'h a zo etre krouidigezh sha ginivelezh. Ar Basion
 "Evel gliz a-raok goulou-deiz an eus da c'hanet"
 a zo bet ar groudigezh, an Dasorc'h a zo bet ginivelez an Iliz, deiz-kentañ an Iliz
 "Evel gliz a-raok goulou-deiz an eus da c'hanet".
 An deiz-kentañ se a zo bet trec'h war an Enebiez, war Satan, war ar Maro, war ar
 Trec'h ar Sklerijenn war an Denvalijenn eo ar Sul. Kavomp da Sul spered ha
 Pec'hed.

Sadasiant e splujañ an Dasorc'h. Ret eo dimp dasorc'hin m'alc'h-sul. Kavomp da
 Liou ar Sul eo ar gwenn. Liou an nerz trec'hus, kan ha splann. An Aeled a zo
 Sul lovenez wenn hon dasorc'h er gwenvidigez, er yaouankiz, er fraskder.
 e bez digor hon Salver a zo o broz a liv gwenn.

Ret eo ket sonj ar sul nevet, ur sonj mat una enverader ofedus xxx.
 Ginivelez an Iliz a gendalc'h gant Pantekost ar Spered Glan. An teodoù
 kavomp er sul sonj an Eizvet.
 flamm a zo skeudenn d'ar Spered a Sklerijenn. Deiz-kentañ prezegerez an Iliz eo.
 An Tad en deus ganet ar Sklerijenn.
 Un derou eo ivez.

Ar Sul en deus ganet an Iliz ha trec'het war an Enebiez
 Ar Spered e stumma ennomp ar Verb, e kanañ ennomp d'an Tad, gant Jezus Allouia

En Istor pep ene eo deiz ar Vadeziant an deiz kentañ. Ar Vadeziant eo
 dasorc'h hon ene diouz bez an denvalijenn. Ar Vadezidi a zo gwisket e wenn evel
 Deiz a Vouloudi : ....
 Aeled an Dasorc'h.

Er sul e teu dimp soñj an Eizvet oc'h adont. An eizvet a zo skeudenn d'an deiz peurbad. En eizvet e kavomp soñjoù finvezel ha skeudenn ar barn diwezañ.

Disrann a vo etre sklerijenn ha teñvalijenn : evit pep ene, pep tra a vo teñvalijenn a vo skarz, hag, evit ar bed : ar re a zo teñvalijenn anezo a vo stlapet en ifern.

Soñj deiz ar maro a zo ivez en eizvet; deiz hor maro a zo deiz hor ginivelez en neñv : diaes natali

ar barn diwezañ a vo deiz kentañ an danvez neñv..

Er sul, bevomp gant Jezuz, o vezañ gwisket ho dilhad gouel, dilabour e chomimp e levenez ar c'han. Deiz an Alleluia eo ar Sul; gwechall ne vezet ket nemet da sul.

Deiz pep ginivelez eta eo ar sul. Un dra peurbad eo mister ar C'hinivelezh, mister an deiz kentañ. Hor ginivelez d'ar c'hras a gendalc'h en un doare peurbad hag e c'hellomp kemerout evidomp ar c'homzoù-mañ lavaret gant an Tad d'E Vab :

"Hiziv am eus da c'hanet e sked ar santelez

"Evel gliz a-raok goulou-deiz am eus da c'hanet".

Trec'h ar Sklerijenn war an Deñvalijenn eo ar Sul. Bevomp da Sul spered ha Badeziant o splujañ en Dasorc'h. Ret eo dimp dasorc'hiñ muioc'h-mui. Bevomp da Sul levenez wenn hon dasorc'h er gwenvidigez, er yaouankiz, er freskder.

Rak n'eo ket soñj ar Sul nemet ur soñj met un envoradur efedus xxx.

Kavomp er sul soñj an Dreinded :

An Tad en deus ganet ar Sklerijenn,

Ar Mab en deus ganet an Iliz ha trec'het war an Eneblez

Ar Spered a stumm ennomp ar Verb, o kanañ ennomp d'an Tad, gant joa Alleluia ar Sul ha kantikoù a levenez.

Deiz a Veuleudi ! ....

AN EIL DEVEZ - AL LUN

D'an eil devez e lavaras an Aotrou : "Ra vezo an ec'honder stabil etre an doureier ha ma ve disrannet evelse an doureier uhel diouz an doureier izel."

Evelse e reas Doue an oabl hag e tistrannas an doureier a-us diouz an doureier a-is hag e roas d'an ec'honder stabil an ano a "neñv".

Souezus eo an destenn-se ma seller outi en he ster kentañ. N'hall ket bezañ displeget. Perak eo anvet an oabl ha n'eo ket ken stabil eget hon douar kalet, an ec'honder stabil? Luziet eo an destenn mar fell dimp he displegan en he ster kentañ.

An eil devezh a zo skeudenn an disrannadurioù c'hoarvezet etre ar speredoù krouet. Gouzout a reomp eo an dour skeudenn ar spered. Neuze e vije an eneoù mat skeudennet gant an dour a zo a-us hag an eneoù fall skeudennet gant an dour a zo a-is d'an ec'honder stabil.

An disrann kentañ eo hini an Aeled. An Aeled mat a zo chomet a-us en o sked en o levezez, en o kras ha atlapet eo bet an Aeled fall en ifern, da lavarout eo en islonk, er pez azo dindañ. Doue en a chom a-us, e bed an Aeled emañ. Evit gwir, emañ ivez war an douar mat daougenha ne lavaromp ket : hon Tad hag a zo en neñv? ha daoust n'emañ ket korf dasorc'het ar Xst a-zezet a-zehoù d'an Tad en neñvou? Chom a ra Doue el lec'h m'emañ servijet el lec'h m'emañ sentext outañ en ur doare klok gant an Aeled.

An diaouled bet atlapet en ifern n'int ket stabil enno e-unan. Enkrezet int, n'eus nemet gwelout en Aviel : "Petra 'zo etre c'hwi ha ni, Mab -Doue? Daoust hag oc'h deuet amañ d'hon heskinañ a-rack an amzer?" (Maze VIII 29)

Ur stourm a zo etre ar speredoù a zo a-us hag ar speredoù a zo a-is d'an neñv. "Bez e voe ur stourm bras" (Diskuliadur XII 7) - Un islonk bras a zo etre an heñv hag an ifern : "Etre ni ha c'hwi ez eus un islonk bras, en doare ma n'hellfe ket tremen ar re a fellfe dezho mont davedoc'h" (Lukaz XVI 26)

Enbueh hor Salver eo e vuhez prezeg an eil devez, o kregiñ gant Sant

devez e Vadeziant gant Sant Yann Vadezour ~~xx~~ Sklaer eo skudenn an disrann e komzoù Sant Yann : "Emañ dija ar vouc'hal e troad ar gwez" (Maze III 10) "Emañ ar c'hrouer en e zorn ..." Skeudenn ar varn er gomzoù-se peogwir e chom ar greun vat ha devet e vo ar golo.

N'eo ket deuet ar Xst evit barn ar bed : "Doue n'en deus ket kaset e Vab er bed da varn ar bed met evit ma vo saveteet dresañ". Met dre ma chom reoù'zo en diavsez eus ar Xst e vint barnet : "An hini a gred ennañ ne vo ket barnet; an hini ne gred ket a zo barnet dija peogwir ne gred ket e Mab unel Doue" (Sant Yann III 17-18)

Ar varn a zisrann ar re vat diouz ar re fall.

Disrann a zo war an ~~an~~ douar : "Daoust hag e sonjfec'h ez on deuet da gas ar peoc'h war an douar? Nam, e lavaran deoc'h; an disrann, ya! Rak, pa vo pemp den en un ti e vint ~~disrannet~~; tri enep daou ha daou enep tri, an tad ouz e vab, ar mab ouz e dad, ar vamm ouz he merc'h, ar verc'h ouz he mamm, ar vamm-gaer ouz he merc'h-gaer, ar verc'h-gaer ouz he mamm-gaer" (Lukas XII 49)

Komzoù Simeon ivez a gas d'hon spered soñj an disrann : "Ur sign a eneviez e vo ..." (Lukaz II 34)

En Istor an Iliz eo an daou gantved kentañ an eil devez. Disrann a zo bet d'ar mare-se etre ar Judevion hag ar Gristeniez, etre ar Baganed hag ar Gristenion, A-dal kan taol-kentañ ez eus bet tabutoù etre ar re a fell dezho mirout al Lezenn hag ar re a fell dezho dilezel anezhi... Heskinerez a zo a-enep ar Gristenion. Ar Judevion a chom ~~er~~-maez eus ar Gristeniez.

Evidomp-ni, ar stabilded eo ar feiz en Doue, Lezenn Doue. An eneoù mat a vev er feiz a zo en stabil peogwir e chom Doue enno gant ar feiz. Chom a reont er C'hrist gant e gorf dasorc'het en Neñvoù. En ec'honder stabil emaint. Pennsoñj ar brezegerezh kentañ eo kement-se, klod divrall ar Xst a oa evito ur wirionez bev. Evit pep kristen gwirion emañ e vuhez ur vuhez a stabilder, a glod gant ar Xst : "Hon darempredoù a zo gant an neñv".

N'en em lezomp ket da vont gant pep avel a galennadurez faos (fazi = tra distabil)

Labouromp evel ma lavar dimp Origenes da zisrannañ ennomp an doctioù a zo er us diouz an doctioù a zo a-is d'an ec'honder stabil

(Sell. ouz destenn ar C'henelezh : disrannidigez an douar sec'h diouz an dourioù - kroudidigez ar plant)

Diou wech e kavomp en destenn-se : "hag e oa mat kement-se". Daou dra a zo en trede deiz : da gentañ, stummidigez an douar-sec'h disrannet diouz an dourioù, d'an eil, kroudidigez ar plant.

Svel evit an eil devez n'eus ket da sellout re ouz ster kentañ an destenn met klask ar ster speredel 'zo da ober. N'eus netra ken evit an Aeled; gant an eil devez int bet stabiliet en ur stad divrall ha peurbed.

Disrannidigez an douar sec'h diouz an doureier a ziskouez dimp e plij da Zeue tennañ ar pad diouz an droug. Amañ, eo an douar skeudenn speredel an tehoù fall, an droug-wall, hag an douar a zo skeudenn d'ar stabilded. Ur galloud a strujusded eo an douar. An douar a zo geouiad : ne welomp er mor nemet ar gorre o lugerñ, ha n'eo ket ar mor e-un a lugern evelse, met an heol eo a laka anezhañ da skediñ. Bodoù a denvalijenn hag a yenijenn eo donderioù ar mor.

D'an trede devez kavomp skeudenn eus an douar stabil tennet eus ar pezh a zo fallon ha drougier, da lavarout eo hon natur savet d'ar C'hrist disrannet diouz hon natur dedennet d'ar pec'hed dre forz asantiñ d'an Drouk-Spered. Douar stabil dizezet war ar maen eo ar C'hrist, douar divrall. Met chom a rafe kalet ha difrouez hon douar mahe vije ket bet strujusset gant gwad ar C'hrist o c'henelezh gwezenn ar Grez. Ar wezenn-se deus kaset kuit dourioù c'hwerv ar c'hoantegezhioù fall gant stabilded ar c'heloù mat. Ar frouezh a zo skeudenn d'an oberennoù mat a dalc'omp dougen er C'hrist.

E buhez ar C'hrist, e krog an trede devez gant ar prezeg war ar menez hag a ye betek buhez prezeg an Ebestel (Sell. Sant Maza eus V betek VIII) Niniennoù eus ar parabolennoù a zo staget ivez, dre ar pezh a lavaront, ouz skeudenn an trede deiz : Ma skour, hini an hader

Ar vursudoù a ra Hon Salvator stabila feiz an Ebestel - Maen a ra greun dre brezegennoù.

Komzoù an Aviel a ziskouez dimp n'eo ket a-walc'h krediñ, teurel frouezh a zo rat (St Maza VII 15-27) Daou dra a zo en trede deiz : da gentañ disrannidigezh an douar sec'h (krediñ), d'an eil kroudidigez ar plant (teurel frouezh)

Parabolenn an hader a zo staget ouz skeudenn an trede deiz. Ar re a heul ivez : hini ar c'hreunenn sezo hag hini an droeg : "Ar re a selbou ar c'haloù mat a ro frouez en o dalc'hegezh" (StLukas) Teurel frouezh a zo ret : stlapet e vo d'an ten ar wezenn difrouezh. "Bezomp leun a frouezh a reizder dre Jezuz-Krist" (StPaol - Lizer d'ar Fil.I 2) "Ha va bleunioù a zo frouezh, enor ..." (Ekl.)

Ar C'hrisť a zo trec'hour. Trec'h eo war enaberez ar Farisáíad, ha dirak ar bobl eo trec'h. Heuliet eo gant ar bern tud. Prezeg a ra war ar menez dirak un engreuz a dud. Dont a raont da c'houlenn digentañ ober burzhudoù, pareañ ar glanveurion. N'eo ken ar prezegerezh er Sinagogezh met er-maez, war ar menez.

E buhez an Iliz eo an trede devez, ar prantad a ya eus an eil kantved d'ar pempvet kantved, pe war-dro. Heskinerezh a zo betek ar IVvet kantved : disrannidigezh douar ar Gristenlezh diouz dourioù ar Baganiezh. Goude se, an Iliz o trec'hin hag o kreskiñ en he feoc'h kavit a-benn ar in. Gounit a ra war an Ariadegerezh, war Julian ar Renead. Eusañ an Iliz o stabilaat ar Feiz, er mare-se. Ar Feiz a zeu da vezañ enskiant splann, resis gant ar Senedoù meur o stourm ouzh an disivoudoù. Mareoù brae a santelezh gant ar verzerion. Dougen a ra an Iliz frouezh a santelezh. Ekibion vras a zo : St Ambroaz, sant Eosten, Cyrille Jeruzalem, Cyrille Alexandria, h.a. I a zo ebastel e gwirionez, haderion a c'hraun vat, prezegerezh a santelezh. Kreñvoc'h eo bepred splannder ar c'hrisť er Gristenion.

Da ofis ar Neurzh e kavomp an holl soñjoù-se er psalmoù (sell. ouz ar psalmoù 123 ha 125) Skeudenn ar frouezusted : "an douar he deus roet he frouezh". "Had an den reiz a leunio an douar". "Evel ar c'hary a c'hoanta an dourioù (ar Vadeziant evelse va ene a c'hoanta ach'anoc'h, va Aotrou".

AR PEVARE DEIZ

(Sell, ouzh ar C'heneilez : krouidigez an heol, al loar hag ar stered).

Sklaer-tre eo ar ster kentañ nemet ma c'hellomp souezhñ o welout eo bet krouet an heol goude ar plant. N'eus ket da glask abegoù skiantel d'an dra-se. Evelse eo bet skrivet gant ar Spered evit hor c'helkennadurezh.

Peseurt ster a zo eta gant ar pevare deiz? Peseurt ster arouezel?

Gouzout a reomp peseurt ster a zo ~~reomp~~ gant an heol, al loar hag ar stered : an heol a zo skeudenn d'ar ~~Xst~~, al loar a zo skeudenn d'an Iliz hag ar stered skeudenn d'ar sent. Evit an Tadoù e oa an arouezioù-se tra kumun-tre. Gwelomp en Aviel, dreist-holl en Aviel Sant Yann, eo diskouezet ar Xst evel ar sklerijennax a skaka sklaer pep den o tont er bed-mañ. Er psalmoù ivez e vez anvet ar C'hrist : heol a reizher. E skridoù an Tadoù e kaver eo al loar skeudenn an Iliz (sklaerijennet eo gant an heol : ar Chrast) oc'h adteurel sked an heol. Test leal ar C'hrist eo an Iliz e noz ar bed. Hag evel ma kresk ha ma tigrask al loar, evelse ivez e sked ma loc'h pe nebeutoc'h lugerax goulaouer an Iliz da daoulagad ar pobloù. An Tadoù a zispleg ar frazenn-mañ : "An neñvoù a ziskler klod Doue" o lavarout eo eneoù ar sent a veul an Aotrou, eno où bet stabiliaet evel m'hon eus gwelet evit an trede deiz. "Gant klod an Aotrou eo bet stabiliaet an Neñv".

E buhez hon Salver ez a ar pevare deiz eus dibab an Ebestel (St Maze X, Mark II 13, Lukaz VI 12-17) betek kreskidigez kentañ ar bara. Dibab a ra ar C'hrist ar re a vo diazez an Iliz.

Parabolennoù 'zo a zo stag ivez ouz soñj ar pevare deiz. Da skouer hini ar Varn divezañ : goude ar varn e lugerno evel an heol ~~er~~ ar Sent an Neñv e rouantelez O Zad.

En Aviel ez eus meur a gomzoù diwar benn ar Sklerijenn : "E 'zo sklerijenn ar bed" (Yann VIII 13) E ponnad kentañ Sant Yann eo anat-tre ar soñj se m'eo deuet ar C'hrist evit bezañ Sklerijenn ar bed ~~kollet~~ en deñvalijenn. Gallout a reer kavout traoù all er Psalm 35, er psalm 42 -gw.3, en Isaias 60 -39.

En buhez an Iliz e c'heller sellout ouz ar prantad a ya eus ar Vvet kantved d'an trizekvet etel hini skeudennet gant krouidigez an heol, al loar hag ar stered. Amzer an Tadoù eo ar mare-se. N'eo ket amzer ar Feizdoueoniezh met amzer an Arouezelezh. Ur marevez a sked hag a lügerh eo bet. Douezhus eo gwelout pegen skedus eo an Iliz. Aloubet eo bet Roma gant ar Varbared mes kristennaet eo bet ar re-se gant ar Gristenion. Marevez a dud veur : Klovis, Hermenegilde, Kadlez-Vaur a reas kalz ivez evit stabilidigez ar Gristeniezh, Sant Bonifacé, Padraig, h.a. Evel m'axeñ m'eo stabilaet ar bloaveziou, ar mizioù, an amzervez douarel gant an heol, al loar, evelse ivez eo stabilaet an Iliz gant lezennoù resisoc'h. Ar venec'h a zo reoliet gwelloc'h-gwellañ. Amzer sant Kolumba, sant Benead, Kluni, h.a. *Refuz Arbiaal* *Hor sent Breizh-*

En amzer-se e vo reoliet resisoc'h pedennoù an Oferenn gant al Liderez. Dont a ra tamm-ha-tamm stumm ar bloavezh kristen.

Sked ar gelennadurezh arouezel. D'an amzer-se, eo an Iliz evel ar "Skriz mat a denn eus e doñzor traoù nevez ha traoù koz", da lavarout eo ma tenn an Tadoù eus teñzor ar Skritur Sakr skeudennoù mat da vaganñ Iannus spered ar Gristenion.

Hag evelkent n'eo ket bet didrubuilh evit an iliz ar marevez-se : amzer an Islam, amzer dierannidigez kristenion ar Reter. Evel m'edañ al loar o kreskiñ hag o tigrskiñ, evel ma 'z eus nozioù ha deizioù, evelse ivez evit an Iliz.

En diskuliadur ez eus ur pennad hag a ziskouez dimp darvoudoù ar pevare deiz dindañ sin ar pevare trompilh "Hag e trompilh" ar pevarvet Ael ha trede lodenn an heol a voe tizet hag ivez trede lodenn al loar ha trede lodenn ar stered en doare ma voe teñvalaet ar stered eus o zrede lodenn ha käll a reas an deiz an trede eus e sklerijenn hag an noz ivez."

Da echuiñ en deus lennet dimp hon tad, ur pennad tennet eus skridoù Origenez hag a zispleg an holl soñjoù-se.

Diwar-benn ar pevarde deiz .

5 Goude-se eo ar c'houlz, evit an ec'honder stabil da vezañ paramantet gant goulaoueroù. Rak Doue a lavaras : "Ra vo goulaoueroù en ec'honder stabil an neñv, ma lugernint war an douar, ha ma tistrannint an deiz hag an noz" (Gen. I, 14).

Evel ma ro urzh Doue ma vo evit disrannañ an deiz hag an noz, goulaoueroù en ec'honder stabil hag a oa bet a-ziaraok anvet neñv, evelse e vo kont ganimp betegout ma klaskimp bezañ "neñv" en ano hag en gwirionez. Ennomp e vo ar C'hrist hag e Iliz ar goulaoueroù hag hor sklerijenno. Rak "sklerijenn ar bed" (Yann VII, 12) eo ar C'hrist, ha sklerijenniñ a ra an Iliz gant e c'houlz. Hag evel ma resev al loar, hervez, he sklerijenn diouzh an heol, evit goulaouiñ hi ivez an noz, evelse an Iliz, o resev he sklerijenn digant ar C'hrist, a c'houlz ar re holl a'n em gav en noz an diouziegezh.

Hogen mar deus hiniennoù a zo dija kement-se en araok maz int "mibion Doue", mar "kerzhont en onestiz evel e kreisteiz" (Rom. XIII, 13), "e stumm mibion an deiz hag ar sklerijenn" (I Tes. V, 5), ar re-se eo ar C'hrist e-unan hag a ro sklerijenn dezho, evel an heol d'an deiz.

6. "Ra vezint arouezioù o verkañ ar marevezhioù, an deizioù hag ar bloazioù; ra dalvezint da c'houlzoueroù en ec'honder stabil an neñv, evit sklerijennañ an douar. Hag evelse e vo graet" (Gen. I, 15).

Evel ma servij ar goulaoueroù a welomp en neñv, da sinoù "da verkañ ar marevezhioù, an deizioù hag ar bloazioù", o sklerijenniñ eus lein an ec'honder stabil ar re a zo war an douar, evelse ar C'hrist, o sklerijennañ e Iliz, a ra eus e c'hourc'hemennoù sinoù a zeskomp ganto diwall diouzh "ar gonnar da zont" (I Tes. I, 10 - Mzh III, 17 - Luk. III, 7) en doare-se, pell diouz "bezañ sourprenet gant an deiz-se evel gant ul laer" (I Tes. V, 4) e c'hellimp dont betek "bloavezh trugarezus an Aotrou" (Isahia, LXI, 2). Ar C'hrist eo eta an hini a zo "ar wir sklerijenn a sklaera kement den o tont er bed-mañ" (Yn, I, 9), hag an Iliz, o resev e sklerijenn-eñ, a zeu hi hec'h unan da vezañ "sklerijenn ar bed", o c'houlzoueiñ "ar re a zo en deñvalijenn" (Mzh. V, 14). Ac'hano e welomp anat ez eo ar C'hrist a zo sklerijenn an ebestel, hag an ebestel d'o zro a zo sklerijenn ar bed. Rak n'o deus an ebestel "na saotr, na roufenn, na netra a seurt-se"; int a zo an Iliz wirion, hervez ar gomz-mañ eus an Abostol a lavar en deus mennet Doue "lakaat da splannañ dirazañ e-unan an Iliz-se klodus, disaotr, diroufenn, hep netra a seurt-se" (Ef. V, 27).

7. "Hag ober a eure Doue daou c'houlzouer bras, an hini brasañ evit mestroniañ war an deiz, an hini bihanañ evit mestroniañ war an noz, hag ivez ar stered. Hag o lec'hiañ a reas Doue en ec'honder stabil an neñv, evit splannañ war an douar, evit mestroniañ war an deiz hag an noz, hag evit disrannañ ar sklerijenn hag an deñvalijenn. Ha Doue a welas e oa mat kement-se. Hag e voe ur serr-poz, hag e voe ur beure : pevarde deiz" (Gen. I, 16-19).

Evel maz eo an heol hag al loar, hervez ar Skritur, a zo ar goulaouerioù bras en ec'honder stabil an neñv, evelse ennomp, ar C'hrist hag an Iliz. Met ouzhpenn-se en deus lakaet Doue stered en ec'honder stabil; ret eo enta gwelout petra 'zo ennomp, da lavarout eo en neñv hor c'halon, hag a dalv da stered.

Moizez a zo unan eus ar steredennoù-se; skediñ a ra ennomp, e oberoù a ro sklerijenn dimp. Hag en hevelep doare, Abraham, Isak, Yakob, Isahia, Yerehia, Yec'hezekel, David, Daniel, ha kement hini "he deus ar Skritur douget testeni diwar e benn o vezañ m'en deus dallezet bezañ karet gant Doue" (Heb. XI, 5). Rak evel maz eo "ur steredenn dishenvel he sked diouzh ur steredenn all" (I Kor. XV, 41) evelse pep sant a skuilh

warnomp e sklerijenn diouzh e vuzul.

Evel ma sklerijenn an heol hag al loar hor c'horfoù, evelse ar C'hrist hag an Iliz a sklerijenn hor speredoù. Da vihanañ e sklerijennont anezho mar n'omp ket dall a spered. Rak evel na chom ket an heol hag al loar hep skuilhañ o sklerijenn war an dalled ha n'hellont ket koulskoude degemer ar sklerijenn, evelse ar C'hrist a gas e sklerijenn d'hor speredoù; met 4'hell ket bezañ ~~xx~~ sklerijennadur, mar demañ aze hon dallentezh da herzel outañ. En degouezh-se, ra grogo an dalled da heuliañ ar C'hrist en ur grial: "Ho pet truez ouzhimp, Mab David" (Mzh IX, 27), ha pa 'z o devo, dre e c'hrad-vat, adkavet ar gwel, e c'hellint bezañ ~~xxxxix~~ sklerijennet gant splannder e c'houloù.

Hogen c'hoazh, n'eo ket e vefe sklerijennet kement ha kement gant ar C'hrist, kement hini a wel, met pep hini a resev diouzh ma c'hell degemer ar sklerijenn. Daoulagad hor c'horf n'int ket sklerijennet kement ha kement gant an heol: seul vui ma pigner en lec'hioù uheloc'h, seul vuioe'h e spurmanter ivez e sked hag e domder. En hevelep doare evit hor spered: seul vui ma pigno ha ma savo tostoc'h ~~drar~~ ouzh ar C'hrist, ma n'em ginnigo tostoc'h da splannder e lugern, seul klodusoc'h ha seul skedusoc'h ivez e vo sklerijennet gant e c'houloù evel ma lavar e-unan dre an diouganer "Tostait ouzhin hag e tostain ouzhoc'h, eme an Aotrou" (Zakaria, I, 3) hag e lec'h all: "Me zo un Doue hag a dosta, n'eo ket un Doue a ve pell" (Yeremia, XXIII, 23).

N'eo ket koulskoude en un hevelep doare ez afemp holl davetañ, met "pep hini a ya hervez e c'halloud dezhañ-eñ" (Mzh XXV, 15). Pe mont a reomp dezhañ gant an engroezioù hag e voueta ac'hanomp "gant ar parabolennoù" gant aon na fallafemp "war an hent" (Mzh XV, 32, Mk VIII, 13); pe "chom a reomp ouzh e dreid" dalc'hmat, o kacout nep preder nemet "selaou e gomz" hep en em lezel da vezañ trubuilhet gant emell ar servij "o tibab al lodenn wellañ na vo ket tennet kuit diganti" (Luk. I 39). Dre dostaat evelse outañ e resever kalz vuioe'h e sklerijenn. Ha mar chomomp evel an ebestel, hep pellaat biken, pegen nebeut bennak e vefe, mar domp feal da venel gantañ "en e holl drubuilhoù" (Mzh XIII, 36; Luk. XXI, 28) neuze e tisplaye dimp e kuzh pezh en devoa lavaret d'an engroezioù ha skedusoc'h c'hoazh e ro dimp ur sklerijenn.

Erfin, mar domp gouest da vont gantañ betek lein ar menez, evel Per, Jakez ha Yann, n'omp ken sklerijennet gant gouloù ar C'hrist hepken, met gant mouezh an Tad e-unan.

AR C'HRIST EVEL SKLERIJENN AR BED

Aviel St Yann

"4 Ennañ edo ar vuhez, hag ar vuhez a oa sklerijenn an dud. 5 Hag ar sklerijenn a luc'h en deñvalijenn, hag an deñvalijenn n'he deus ket he dalc'het. 6 Bez' e voe un den degaset a-berzh Doue, Yann e ano. 7 Hemañ a zeuas evit reiñ testeni, da vezañ test d'ar sklerijenn evit ma kredfe an holl drezañ. 8 N'eo ket eñ a oa ar sklerijenn, met eñ a zeue evit reiñ testeni d'ar sklerijenn? 9 Ar sklerijenn a oa, an hini wirion hag a sklaera pep den, dre zont er bed" Yann I

"12 Komz a reas Jezuz adarre outo hag e lavaras : "Me eo sklerijenn ar bed; an hini an heul, nann, ne valeo ket en deñvalijenn, met sklerijenn ar vuhez en devo". Yann VIII .

"46 Me, deuet on evel sklerijenn er bed-mañ, evit na chomo ket en deñvalijenn an hini a gred ennon". Yann XII.

Sellout ouzh Psalm XXXV, 10 : "Kasit din ho sklerijenn hag ho fealded, ra'm bleinint, ra'm degasint betek ho menez santel hag ho teltennoù"; Ps. LXII, 3 : "Ne vo ken an heol da sklerijenn e-pad an deiz, na skleur al loar, n'az koulaouo ken. Yaweh a vo evidout ur sklerijenn beurbadel ha da Zoue a vo da glod. N'ao ken da heol da guzh, ha n'em em denno ken da loar ; rak Yaweh a vo evidout ur sklerijenn beurbad, hag echu e vo gant deizioù da gañv" (Isahia LX, 19-20).

Mzh V, 14-17 ; XIII, 44 . Luk. II, 32 " Gouloù da sklerijennañ ar broadoù ; XVI, 8 . Oberoù XXVI, 18. Efez. V, 8-14.

AR PEMPVET DEIZ - AR YAOU

(Sell. euz ar c'heneiled Krouidigezh al loened-stlej (ar pesked), krouidigezh al loened bras (ar morviled), krouidigezh an evned)

Gwelomp eo graet un diforc'h e danvell ar Grouidigezh, etre loened a vev er mor (pempvet devez) hag ar re a vev war an douar n'eo danvelllet o c'hrouidigezh nemet er c'houec'hvet devez. Bepred an hevelep soñjoù : loened ar mor ha loened an neñv, dour ha douar, stabil ha distabil.

Evel ma ouzomp an douar a zo skeudenn d'ar speredoù, skeudenn d'ar soñjoù ha d'armennadour. Ar pesked a zo arnez d'an dud a vev gant o soñjoù dezho en douerier soñjoù o emser, soñjoù an dud a vev ganto.

Loened ar mor a zo skeudenn ar soñjoù m'ha izel hag an evned skeudenn ar soñjoù uhel. Ar soñjoù izel a zo soñjoù diwar-benn an natur. Setu pezh a lavar sant Eoston : "Krogomp d'ar pempvet deiz da labourat en oberennoù ar bed-mañ turmudus-meurbet, evel en dourioù-mor, evit ampled kevredigezh ar vreudeur. Labouromp en oberennoù k'foñel a zo keloù anezho gant ar mor; da lavarout eo, stagomp da c'heneil er vuhez-mañ, loened-stlej an eneoù bev, da lavarout eo, oberennoù a dalvezoñ d'an eneoù bev. Hag ar morviled bras, a zo an oberennoù kalonek kensañ, a dorr hag a zispriñ houll ar mor. Ha loened-nij an Neñv, a zo ar mouezhioù o prezeg gwirionezioù an neñv".

Kement hag er soñjoù izel ez eus droug ha mad er soñjoù uhel. E-kichen an alc'houeder skañv o pignat uhel ez eus ar peroked pouner ha gros, ha gwelout a reomp evned e klask testant an neñv, dre lorc'h, evito o-unan. Fall diouz Doue emaint. D'evise ar re a ya hervez ar posill-nast'r, ha n'eo ket posill Doue : Va soñjoù-se n'int ket ho soñjoù, ha va hentoù n'int ket ho hentoù..."

Setu perak, zoken er soñjoù uhel e welomp droukskouer endro dimp. Lavaret en deus an Act'foù, da bep do ar, euz pe fall : "Bazit strujus ha froueshañt ..", Bepred an hevelep gudenn : ret eo an droug evit ma vo bravoc'h ha brasoc'h ar End .

Gwenn ha du ...

E buhez hon Salver e krog ar pempvet devez goude amzer kreskidigez ar bara betek ar veaj diwezañ da Jeruzalem. En amzer-se e tiougan e Basion Kelenn a ra en un doare donoc'h ha speredeloc'h. Reiñ a ra alioù a bourvadelez. Stummañ a ra e Ebestel. Prometiñ a ra ar Bara a Vuhez, ar Geir Bara. Gwelomp aze c'hoazh an disrann; diskibion feuket gant e gomzoù a ya kuit dioutañ, ar bobl a c'hrozmoù outañ rak ne gompren ket .

Kavout a reomp lepred da Oferenn ar Yaou, e-pad ar c'hoarniz, ur gerig bennak diwar-benn Sakramant an Aoter. D'ar yaou eo graet gouel ar Sakramant. Ha n'eo ket hep abeg, a-dra-sur, eo bet ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ skeudennet ar C'hrist dindañ arouez ur pesk. Paotrig kreskidigez ar bara enñ doa gantañ ivez bara ha pesked..

E buhez an Iliz e c'heller sellout ouz ar prantad a ya eus an XIII vet kantved betek an XIXvet kantved - marteze- evel an hini skeudennet gant ar pempvet deiz. E-lec'h m'emañ ar Vivet deiz amzer ar Skiant hag ar soñjoù douarel o trec'hin eo ar Vvet devez hini ar savadurioù bras (loened bras) ar reiz dénel. Da skouer e welomp labourioù bras ar Feizdoueoniez gant Thomas Aquino, Bonaventura, h.a.. Amzer ar Filosofed, mat pe fall o soñjoù.

N'eo ket bet hep tabut evit an Iliz an amzer-se. Amzer a vrezelioù spered. Disrann a zo : Albijiz, Huss, ar Brotestanted, ^{er} brezelioù a relijion. Tud eus an Iliz eo ar ra a zo pennrenerion an disrannoù evel ma 'z eas diouz ar C'hrist diskibion gwan hag sonik goude e gomzoù diwar-benn ar Bara a Vuhez.

Canet eo ar Brotestantiezh eus an tabut a oa bet etre feizdoueurion diwar-benn Sakramant an Aoter. Ne fell ket dezho krediñ eo sakramant an Aoter unanidigez an Aotrou gant an ene : "An hini a zebr va c'horf hag a eva va gwad a chom ennon ha ne amañ". Eus an disrann e teu displegadurioù bras diwar-benn Sakramant an Aoter. Labourat kelz'eo bet war an dachenn-se d'ar mare-se. Krouet eo bet gouel Sakramant, bennozioù ar Sakramant, d'ar amzer-se.

Gwelomp ivez penaos e dibenn ar prantad-se ez eus eneoù o c'hlask frealziñ

an Aotrou e liorz Jesevani. Bremañ, n'eo ken hon doare ha ne blij ket
dimp marteze gwelout an traoù evelse, met souezet e vimp en tu all o welout
en deus an Aotrou aozet an traoù evelse ha n'o deus graet an eneoù-se nemet
señtiñ ouz youl an Aotrou.

AR SEIZVET DEIZ

(Sell. ouz ar C'heneilez : ar seizvet deiz)

D'ar seizvet deiz e peurc'hra Doue an traoù ha diskuiz a ra an Aotrou.

Lenn a reomp er C'heneilez "(an deiz-se) Doue e vennigas hag e santelaas".

Lenn a reomp ivez e paouezas Doue a grouiñ d'an deiz-se. Daou dra a zo eta er seizvet deiz.

a) al labour kaset da benn. Pep tra a zo peurc'hraet hag ez eo neuze deiz an diskuiz benniget gant Doue, an diskuiz santel.

b) Doue a baouez a grouiñ. Adalek an deiz-se e paouez Doue a grouiñ seurtoù nevez. Kaset da benn eo ar grouidigezh. Un urz a zo. Eveljust e kendalc'h Doue da grouiñ a-hed ar c'hantvedoù met ar bed-se a grouadurioù o tiwan n'eo nemet astenn hag heuliad ar Grouidigezh. Ha setu perak e lavare Hon Salver : Ne baouez ket va zad a labourat.

Nec'het eo bet alies Tadoù an Iliz o c'hask intent penaos e oa echu ar Grouidigezh ha penaos e oa trou nevez o c'heneil bemdez.

E buhez ar C'hrist, an Iliz hag an Den e kavomp hevelep traoù :

a) Labour kaset da benn -	{	evit ar C'hrist : an daspren
	{	evit an Iliz : leun ar c'horf Kevrinus e vo kinniget da Zoue an Tad
	{	evit an den : deiz e varo.
b) Diskuiz	{	evit ar C'hrist : goude e Zasorc'h
	{	evit an Iliz : goude fin an amzerioù
	{	evit an den : goude e varo, e klod an Aotrou.

Ur soñj all a zo c'hoaz ha n'eo ket menneget e destenn ar C'heneilez eo hini ar VIIvet deiz evel deiz ar Varn hag ar c'hontoù. Soñj hon eus eus goniderion an Aviel a zo paset da fin ar sizhun hag a zo deiz ar gopr. Soñj an Tremen a zo ivez, soñj ar Pask. Rak an tremen a zo dilezel un dra evit mont d'un all. Ar seizvet deiz a zo tremen d'ur sizhun d'un all - dilezel ar bed an danvez evit mont da bed Doue.

Owelomp penaos e ouie ar Gristenion gentañ beilhañ evit gortoz tremen an Aotrou. Hag aze e kavomp orin ar vijelesoù a oa graet d'ar sadorn diouz an noz. Ma n'helle ket pep kristen mont pep sadorn ez ae d'an nebeutañ evit gouelioù ar Pask hag ar Pantekost a oa muioc'h c'hoaz gouelioù tremen an Aotrou. Badesiant a veze graet d'an nozveilioù diverzañ-se.

Hag ar re-se a oa kristenion gwirion hag a gomprens mat peza raent o veilhañ
evelse. Mirout a raent soñj eus vijelez an Hebreed o tebrin an oan hag o c'hortoz
tremen Ael an Aotrou. Mirout a raent soñj eus an Ebestel o pediñ o c'hortoz donedigez
ar Spered. Kompren a raent gwelloc'h egedomp peza oa bet kelennet dezho dindañ arouezioù.
Hag e teuent da bediñ, sanket enno ar gomz-mañ "Bezid prest, beilhit.. "Spiañ a raent
tremen an Aotrou hag e teue dezho hag enno gant e leunded dre sakrifis an Aotrou.

Ar vijelez a zo eta lid-gortoz an Aotrou. Evit pep kristen ez eo e vuhez ar
vijelez-se a zo al lid-gortoz. Bezomp prest evel ma lavar dimp hon Salver : "Kreuzeuilioù
enacuet en ho torn (ar feiz) ha gourizet ho targreiz (an emziouer)"

Gwelomp ivez penaos ez a a-gevret soñj an Hebreed o c'hortoz tremen an Ael
ar Pask, ar C'hrist o tiskuilz er bez o c'hortoz e zasorc'h, an Iliz o c'hortoz a-hed
ar c'hantvedoù donedigez an Aotrou, an den o veilhañ da c'hortoz deiz e varo a vo e
antre er vuhez. Met ne vez ken studiet al Lezenn goz ha n'hon eus ket ledanidigezh
spered ar gristenion a-wechall. Chom a reomp serret warnomp hon-unan ha ne gomprenomp
mann.

Soñj ar maro a zo kavet ivez er vijelezoù. Hervez gourc'hemenn an Aotrou e oa
prest ar Gristenion gentañ peogwir edont o veilhañ, o pediñ. Un emazañ d'ar maro,
gwirionoc'h eget ar peza farsus a vez kustumet tud²zo da ober bremañ. Ne oa na kleuz,
na farsus o soñj diwar benn gortoz an Aotrou : ur spi, ul levenez e oa. Edont evel
soudarded o veilhañ.

Gwelomp ivez penaos e krede ar re gozh e teufe d'ar Aotrou d'ur sul (deiz
aotroueg). Pep sul a oa evite ur Pask nevez, un tremen, ul lid eus donedigez an
Aotrou. Hag evit gwir e teue an Aotrou en o zouez gant an Oferenn.

Ni n'omp nemet beajourion ha tremenerion war an douar-mañ. Ma vo hor vuhez
veilhadedeg o c'hortoz an tremen gant ma vo hol kamm labour kaset da benn gant an
saisvet deiz.

En Istor eo fin an amzerioù ar VIIvet deiz. Pa vo leun ar C'herf kevrinus e savo
templ Doue betek an Neñv. Diskleriet e vo klod ar Salver ha klod an Tad. Pep tra a vo

en urz, ne vo ken glac'har; disrann a vo etre ar mad hag an droug. An diskviz peurbad
e vo.

En Aviel ez eus ur rakskeudenn eus ar seizvet deiz: hini Jezuz o kerzout
war an dour (Maze XIV 23-33) Lenn a reomp ez eas Jezuz e-unan-penn evit pediñ (da
lavarout n'eus nemetañ o pediñ. Ma n'omp ket ennañ ne bedomp ket).

Ar vag war ar mor dirollet a zo skeudenn an Iliz e-touez an dud fallakr, o vont
daoust d'an arme.

"Fin an noz eo" : noz ar sizun a zo hogosik oc'h echuiñ, dont a ra deiz an Aotrou.

"Hag ez ejont er vag hag e voe ur c'halm bras". Bezañs Doue e bag an Iliz a zo
ar peoc'h.

"En em gavjont war an douar e-lec'h ma klaskent mont" : an douar ar zo ar stabilded
porz an Neñv.

Amañ eo st Pêr skeudenn ar feiz. An hini en deus feiz en deus perz e galloud ar
C'hrist o vont war dourioù drouk-nerziou ar bed. An hini 'zo gwan e feiz a sank en
dour, trec'h eo ganti.

An trec'h a vo d'ar re o devo feiz.